

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1348
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 9 juni 2023

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Kilometerheffing vrachtwagens - Investering opbrengsten

De herziening van de Eurovignetrichtlijn werd eind 2020 een feit. De tekst geeft de lidstaten de mogelijkheid om belasting te heffen op het gebruik van hun wegen. Tot nu toe was er een tol op vrachtwagens met een gewicht van 7,5 ton en meer. In de toekomst zal dat ook gelden voor voertuigen met een gewicht van 3,5 ton en meer. Tot 2029 hebben de lidstaten de tijd om dat in te voeren. Tot dan kunnen zware vrachtvoertuigen van minder dan 12 ton nog altijd vrijgesteld worden. Het nieuwe compromis geeft de mogelijkheid vrijstelling te verlenen voor voertuigen tussen 3,5 ton en 7,5 ton die voornamelijk worden gebruikt voor de levering van ambachtelijk geproduceerde goederen.

Vanaf april 2023 (ten vroegste) kunnen vrachtwagens die geen CO₂-uitstoot hebben 'van tank tot wiel' slechts de helft van de tolgeden en andere kilometerheffingen betalen. Elke lidstaat blijft vrij om de maatregel toe te passen als en wanneer die dat nodig acht, maar het Europese regelgevingskader dat uit dit voorstel voortvloeit, zal duidelijk zijn.

1. Hoeveel bracht de kilometerheffing in Vlaanderen op in 2022? Graat totaalbedrag en opdeling naar:
 - a) tonnage van vrachtwagens;
 - b) buitenlandse vrachtwagen of niet.
2. Welke investeringen doet Vlaanderen daarmee? Graag een overzicht voor 2022 en opdeling naar:
 - a) flankerend beleid;
 - b) diverse maatregelen;
 - c) investeringen wegeninfrastructuur.
3. De procedure tot herziening van de huidige Eurovignetrichtlijn werd in november 2021 goedgekeurd. Daarna dient een juridische screening te gebeuren voor wat betreft de omzetverplichtingen.

Wat is de stand van zaken?

ANTWOORD

op vraag nr. 1348 van 9 juni 2023

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. Hieronder kan u de Vlaamse opbrengst van de kilometerheffing terugvinden.

	2022
<i>3,5t tot 12t</i>	8.365.458,72
<i>12t tot 32t</i>	34.868.798,40
<i>> 32t</i>	500.639.304,25
Ontvangsten tolheffing	543.873.561,37
Ontvangsten boetes	12.678.100,97
Totaal ontvangsten KMH	556.551.662,34
	2022
<i>Belgisch</i>	263.708.050,00
<i>Buitenlander</i>	280.165.511,37
Ontvangsten tolheffing	543.873.561,37
Ontvangsten boetes	12.678.100,97
Totaal ontvangsten KMH	556.551.662,34

2. De uitgaven die begroot werden met de kilometerheffing vallen uiteen in verschillende onderdelen:

- a) het flankerend beleid, bestaande uit de subsidie ecologisch en veilig transport (22.973.000,00 miljoen euro ingepland op begrotingsartikel MB0-1MHH2OC-WT) en andere flankerende maatregelen (4 miljoen euro ingepland per jaar, herverdeeld naar de verschillende beleidsdomeinen vanuit begrotingsartikel MB0-1MHX2OB-PR),
- b) een diverse maatregel (1 miljoen euro) en
- c) de investeringen in weginfrastructuur (begrotingsartikel MDU-3MHH2RA-WT van AWV, begroting De Werkvennootschap,...).

De resterende inkomsten vloeien door naar de algemene middelen van de Vlaamse overheid en worden zo ingezet voor andere beleidsdoeleinden.

Gedetailleerde bespreking:

- a) Er worden jaarlijks middelen voorzien in het kader van het flankerend beleid.

Het grootste deel van het budget was voorzien voor de subsidie ecologisch en veilig transport: het initiële budget voor 2022 bedroeg 22.973.000 euro. Dit budget werd in december 2022 verlaagd naar 15.000.000 euro m.h.o.o. het financieren van de overkappingsruiter ter financiering van de leefbaarheidsprojecten op de Antwerpse Ring.

De totale steun voor de 2.043 aanvragen 2022 bedroeg 16.642.010,73 euro en werd uitbetaald in 2022 en 2023.

Dus 1.642.010,73 euro werd op het budget 2023 uitbetaald. Het budget 2023 bedraagt 10.973.000 euro.

Geografische spreiding verleende subsidie in 2022:

2022	aantal aanvragers	subsidie (€)
Antwerpen	378	3.302.028,36
Vlaams-Brabant	192	1.624.082,87
Limburg	256	2.528.105,13
West-Vlaanderen	612	4.260.364,24
Oost-Vlaanderen	591	4.515.430,42
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	11	287.999,70
Waals Gewest	2	121.000,00
Buitenland	1	3.000,00
Totaal	2.043	16.642.010,73

Gekozen maatregelen in 2022:

Categorieën van de steunaanvragen 2022	aantal aanvragers
Uitgaven voor extra veiligheidsvoorzieningen	1.762
Uitgaven voor extra voorzieningen met een positieve impact op het milieu	1.119
Uitgaven voor maatregelen ter bevordering van de efficiëntie	331
Uitgaven voor maatregelen ter bevordering van de ergonomische vormgeving van de bestuurdersplaats	1.373
Uitgaven voor maatregelen ter vermindering van diefstal	1.142
Uitgaven voor rijassistentiesystemen ter bevordering van energiezuinig en verkeersveilig rijgedrag	1.893

De uitgaven voor de andere flankerende maatregelen staan vermeld in de volgende tabel:

	2022 (in €)
Arbeidsmarkt- en opleidingsmaatregelen	2.023.000
Onderwijsmaatregelen	250.000
Ecologiepremie+	503.000
Digitaal loket	51.000
Totaal	2.827.000

- b) Daarnaast wordt er ook recurrent 1 miljoen euro overgedragen aan Landbouw en Visserij voor 2 bestaande VLIF-maatregelen voor de agrovoedingssector.
- c) Ten slotte werden er investeringen in de weg verricht met middelen van de kilometerheffing.

Voor het Agentschap Wegen en Verkeer gaat het jaarlijks om een budget van 100 mio euro (MDU-3MHH2RA-WT).

In 2022 werd daar een extra bedrag vanuit de provisie kilometerheffing aan toegevoegd van 2.641.000 euro ter financiering van de leefbaarheidsprojecten op de Antwerpse Ring.

De werken gefinancierd met middelen die afkomstig zijn uit de kilometerheffing zijn onder meer:

- R22 - Machelen - Herinrichting Woluwelaan
- heraanleg N446 Dendermonde, Hamme, Waasmunster
- E403 Kortrijk-Roeselare
- R2 Antwerpen Structureel Onderhoud
- A14/E17 Beveren saneren brug Kruibekesteenweg
- N753 Tongeren : onteigeningen omleidingsweg fase 2
- De renovatie van verschillende tunnels

3. Met de Richtlijn 2022/362 werd de zogenaamde Tolrichtlijn (Richtlijn betreffende het in rekening brengen van het gebruik van bepaalde infrastructuurvoorzieningen aan voertuigen) aangepast. Deze Richtlijn werd op 4 maart 2022 gepubliceerd.

De volledige tekst en de samenvatting van deze Richtlijn kan u terugvinden op de officiële website van de Europese Unie: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32022L0362>.

Een uitgebreide juridische screening van de nieuwigheden en daaruit voortvloeiende verplichtingen wordt uitgevoerd in het kader van de studieopdracht naar een vergroening en verruiming van de kilometerheffing voor het goederenvervoer. De studieopdracht is nog niet volledig voltooid. Tot nog toe blijken de verplichte aanpassingen van de huidige Vlaamse en intergewestelijke regelgeving van de kilometerheffing eerder beperkt te zijn.